

KARTA KURSU

(realizowanego w module specjalności)

Pedagogika (2 st., st. stacjonarne, II semestr)
do programu rozpoczynającego się w roku akademickim 2025/2026

Nazwa	Metodyka pracy w świetlicy	
Nazwa w j. ang.	Working methods in school and community centers	
Koordynator	mgr Monika Janiszewska	Zespół dydaktyczny
		mgr Monika Janiszewska mgr Aneta Grudnik-Łata
Punktacja ECTS	3	

Opis kursu (cele kształcenia)

Wiedza - Student posiada podstawową wiedzę dotyczącą organizacji i funkcjonowania świetlicy, zna cele, zadania oraz formy pracy wychowawczo-opiekuńczej realizowanej w świetlicy, zna metody i środki pracy stosowane w zajęciach świetlicowych, adekwatne do wieku i potrzeb dzieci.

Umiejętności - Student potrafi zaplanować i zrealizować zajęcia świetlicowe z uwzględnieniem potrzeb rozwojowych dzieci, dobrać metody i formy pracy odpowiednie do zróżnicowanej grupy wychowanków, reagować na typowe sytuacje wychowawcze występujące w pracy świetlicowej.

Kompetencje społeczne - Student jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia roli wychowawcy świetlicy, wykazuje wrażliwość na potrzeby i możliwości rozwojowe dzieci, rozumie znaczenie współpracy z innymi nauczycielami oraz rodzicami w procesie wychowawczo-opiekuńczym.

Warunki wstępne

Wiedza	<ul style="list-style-type: none">• podstawowa wiedza z zakresu pedagogiki ogólnej oraz psychologii,• znajomość elementarnych pojęć związanych z wychowaniem, opieką i edukacją dziecka,• rozumienie podstawowych prawidłowości rozwoju dziecka w wieku szkolnym,• ogólna orientacja w zakresie potrzeb rozwojowych, emocjonalnych i społecznych dzieci,• znajomość podstawowych zasad funkcjonowania środowiska szkolnego.
Umiejętności	<ul style="list-style-type: none">• umiejętność współpracy w grupie oraz aktywnego uczestnictwa w zajęciach dydaktycznych,• umiejętność organizowania własnej pracy i planowania podstawowych działań,• umiejętność analizy prostych sytuacji wychowawczych i edukacyjnych,• gotowość do uczenia się poprzez działanie oraz refleksję nad własnym doświadczeniem.
Kursy	

Efekty uczenia się

Wiedza	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności
	<p>W01 - Zna metodykę pracy wychowawczo-opiekuńczej w świetlicy oraz potrafi dobierać i stosować metody i formy pracy adekwatne do potrzeb dzieci i młodzieży, w tym wychowanków ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym.</p> <p>W02 - Zna podstawy diagnozy pedagogicznej w pracy</p>	<p>W01 W03 W05 W06</p>
	<p>świetlicowej oraz orientuje się w możliwościach wykorzystania wybranych form działań wspierających i terapeutycznych adekwatnych do potrzeb dzieci i młodzieży.</p> <p>W03 - Zna podstawowe zasady promocji zdrowia oraz bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w pracy wychowawcy świetlicy, zarówno na terenie szkoły, jak i poza nią.</p> <p>W04 - Zna podstawy kształcenia ustawicznego oraz rozumie znaczenie planowania własnego rozwoju zawodowego pedagoga w oparciu o aktualną wiedzę pedagogiczną i psychologiczną.</p>	
Umiejętności	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności
	<p>U01 - Potrafi dobierać metody i środki pracy wychowawczo-opiekuńczej w świetlicy do zróżnicowanych potrzeb dzieci i młodzieży, w tym wychowanków pochodzących z różnych środowisk.</p> <p>U02 - Potrafi planować i realizować działania kulturalno-animacyjne w pracy świetlicowej, dostosowane do potrzeb dzieci i młodzieży z różnych środowisk.</p> <p>U03 - Stosuje podstawowe procedury diagnozy pedagogicznej w pracy, potrafi analizować dokumentację pedagogiczną oraz dobierać adekwatne formy i metody działań wspierających.</p> <p>U04 - Potrafi projektować działania prozdrowotne oraz zapewniające bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w środowisku szkolnym i pozaszkolnym.</p>	<p>U03 U04 U05 U06</p>
Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów soecjalności
	<p>K01 - Wykazuje wrażliwość na potrzeby dzieci i młodzieży uczęszczających do świetlicy oraz gotowość do reagowania poprzez adekwatne działania pomocowe.</p> <p>K02 - Posiada kompetencje społeczne umożliwiające współpracę oraz utrzymywanie właściwych relacji z dziećmi i młodzieżą uczęszczającą do świetlicy, ich opiekunami oraz innymi podmiotami środowiska szkolnego lub lokalnego.</p>	<p>K01 K02</p>

Organizacja		
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupa ch

		A	K	L	S	P	E
Liczba godzin	15	-	15	-		-	-
30							

Opis metod prowadzenia zajęć

Metody prowadzenia zajęć: wykład z prezentacją multimedialną, metoda działań praktycznych/projekty, dyskusja

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Grydydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Pracalaboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Pracapismna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pismny	Inne
W01						X	X	X				X	
W02						X	X	X				X	
W03						X	X	X				X	
W04						X	X	X				X	
U01						X	X	X				X	
U02						X	X	X				X	
U03						X	X	X				X	
U04						X	X	X				X	
K01							X	X					
K02							X	X					

Kryteria oceny	<p>Zaliczenie kursu student uzyskuje po otrzymaniu pozytywnej oceny z egzaminu. Pozytywny wynik egzaminu oznacza uzyskanie min. 50% poprawnych odpowiedzi. Egzamin ma formę testu. Pytania są zamknięte, za każdą poprawną odpowiedź student otrzymuje 1 punkt. Na materiał obowiązujący do egzaminu składają się treści literatury obowiązkowej oraz ćwiczeń.</p> <p>Skala ocen: Poniżej 50% ocena niedostateczna (2,0) 50 - 59% ocena dostateczna (3,0) 60% - 69% ocena dostateczna plus (3,5) 70% - 79% ocena dobra (4,0) 80% - 89% ocena dobra plus (4,5) 90% - 100% ocena bardzo dobra (5,0)</p> <p>Do egzaminu student może przystąpić wyłącznie po spełnieniu następujących warunków zaliczenia ćwiczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obecność na ćwiczeniach • udział w zajęciach, • udział w dyskusji, • projekty indywidualne (scenariusz zajęć) i grupowe (prezentacja)
----------------	--

Uwagi

Studia II stopnia, I rok, niestacjonarne, Pedagogika społeczno–opiekuńcza z elementami terapii pedagogicznej – nauczycielska

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Wykłady:

1. Analiza uwarunkowań i organizacji funkcjonowania świetlicy szkolnej i środowiskowej. Programowanie i planowanie działań w świetlicach.
2. Rola i zadania wychowawcy świetlicy szkolnej i środowiskowej.
3. Prawa i obowiązki wychowawcy świetlicy. Etyczne wyzwania w pracy z dziećmi i młodzieżą. Zasady bezpieczeństwa i higieny w pracy w świetlicy.
4. Teorie wychowania i ich zastosowanie w pracy wychowawczej. Metody wychowawcze w świetlicy. Budowanie relacji wychowawczych z dziećmi i młodzieżą.

Ćwiczenia:

1. Analiza i tworzenie planów działalności rocznej w świetlicy szkolnej.
2. Analiza i tworzenie harmonogramu zajęć, uwzględniający działania zaplanowane do realizacji na dany dzień, tydzień, miesiąc i rok.
3. Metody i formy pracy stosowane w świetlicach szkolnych i środowiskowych.
4. Wykorzystanie nowoczesnych technologii w pracy z dziećmi i młodzieżą. Kreatywne metody pracy wychowawczej.
5. Podstawowe umiejętności interpersonalne w pracy z dziećmi i młodzieżą.
6. Wsparcie dzieci i młodzieży z trudnościami wychowawczymi.
7. Zabawy i gry jako narzędzia pracy wychowawczej.
8. Opracowanie scenariusza zajęć dla wychowanków świetlicy szkolnej lub środowiskowej.

Wykaz literatury podstawowej

1. Akty prawne regulujące funkcjonowanie świetlic w Polsce.
2. Czasopismo „Świetlica w Szkole” 2009 - 2017 www.swietlicawszkole.pl.
3. Gajewska G., Bazydło-Stodolna K., Teoretyczno-metodyczne podstawy pracy opiekuńczo-wychowawczej w świetlicy: scenariusze zajęć wychowawczych, T. VIII, Zielona Góra 2005.
4. Gajewska G., Turska E., Teoretyczno-metodyczne aspekty opieki i wychowania w świetlicy: scenariusze spotkań, programy, T. XII, Zielona Góra 2011.
5. Gajewska G., Świetlica szkolna: jaka powinna być, a jaka jest? Kilka uwag o rozbieżnościach między modelem (wzorcem) a stanem rzeczywistym, „Świetlica w Szkole” 2009, 3, s. 5-8.
6. Kmita D., Rozwój świetlic szkolnych, Wychowawca 2007, nr 3
7. Krajewska B., Świetlica szkolna - ważne ogniwo w procesie wychowania opiekuńczego dziecka, Forum Pedagogiczne 2011, nr 1.
8. Turska E., Świetlice środowiskowe jako forma pomocy rodzinie dysfunkcyjnej, [w:] Gajewska G., Turska E., Teoretyczno-metodyczne aspekty opieki i wychowania w świetlicy: scenariusze spotkań, programy, T. XII, Zielona Góra 2011.
9. Wiechowicz A. i Z., Poradnik dla wychowawców świetlic szkolnych, Warszawa 1986.

Wykaz literatury uzupełniającej

1. Fudali M., Wiedza i umiejętności potrzebne do kierowania grupą, [w:] E. Pasterniak - Kobyłecka (red.) Kompetencje nauczyciela-wychowawcy, Zielona Góra 2002
2. Gajewska G., Szczęsna A., Rewińska E., Warsztat opiekuna-wychowawcy młodszych dzieci: scenariusze zajęć z zastosowaniem opowieści wychowawczej, T. VI, Zielona Góra 2004
3. Gajewska G., Szczęsna A., Rewińska E., Teoretyczne i metodyczne aspekty kalendarza wychowawcy: scenariusze zajęć wychowawczych, T. V, Zielona Góra 2002, 2008
4. Gajewska G., Szczęsna A., Rewińska E., Teoretyczno-metodyczne podstawy warsztatu wychowawcy kolonii: scenariusze zajęć wychowawczych: programy kolonii, półkolonii, obozów, biwaków, T. X, Zielona Góra 2008.
5. Kmita D., Kierunki rozwoju świetlic, „Świetlica w Szkole” 2010, 2.
6. Krajewska B., Standardy funkcjonowania świetlic szkolnych, „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze” 2011, 2.
7. Pietkiewicz M., red., Świetlica pomostem między rodziną a szkołą: materiały pomocnicze dla wychowawców świetlic, Warszawa 1985.
8. Pruszyńska D., Zajęcia socjoterapeutyczne w świetlicy szkolnej, Legnica 1990.
9. Rosiński M., Organizacja pracy opiekuńczo-wychowawczej w świetlicy, Szczecin 1997.
10. Wilkowska J., Świetlica czy przechowalnia? „Wychowawca” 1998, 12.
11. Skrzyński D., Kadra pedagogiczna w świetlicy, „Świetlica w Szkole” 2010, 3.
12. Strony internetowe świetlic szkolnych i środowiskowych.
13. Zawadzka A., Świetlica jako miejsce odrabiania lekcji, „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze” 1999, 9.
14. Zieja Z., red., ABC wychowawcy świetlicy, Jelenia Góra 1995

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	20
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	5
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	5
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	15
Ogółem bilans czasu pracy		75
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3